

Objectifs de développement durable – Programme 2030 de l'ONU: mise en œuvre, suivi et rapportage par les pouvoirs publics en Belgique (preparedness review)

Rekenhof

Objectifs de développement durable – Programme 2030 de l'ONU: mise en œuvre, suivi et rapportage par les pouvoirs publics en Belgique (preparedness review) – juin 2020

Steven Bernagie, premier-auditeur-réviseur

Pol Fyalkowski, auditeur adjoint

Pieter Nuytinck, auditeur

Objectifs de développement durable – Programme 2030 de l'ONU: mise en œuvre, suivi et rapportage par les pouvoirs publics en Belgique (preparedness review)

1. Introduction

Objectifs de développement durable

Preparedness review: questions d'audit & méthode

2. Niveau national

Coordination

Indicateurs

3. Cadre stratégique

Engagement politique

Sensibilisation du public et dialogue avec parties prenantes

Responsabilités

Estimation des moyens

Préparation de politique

4. Monitoring et rapportage

5. Conclusions générales

6. Recommandations et suivi

TIMELINE SUMMARY OF THE 2030 AGENDA FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Quels sont les ODD ?

- 17 ODD
- 169 sous-objectifs
- 231 indicateurs <https://unstats.un.org/sdgs/indicators/indicators-list/>
- Intégrées et indivisibles
- 3 dimensions: économie (**Prospérité**), écologie (**Planète**) et société (**People**) +
- Partenariats (**Partnerships**) et Paix (**Peace**) → 5 P – interdépendance – nécessité d'une cohérence politique
- Synergies (co-benefits) et compromis

ALIGNMENT OF THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS WITH THE 5P

People	1 NO POVERTY 	2 ZERO HUNGER 	3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING 	4 QUALITY EDUCATION 	5 GENDER EQUALITY 	6 CLEAN WATER AND SANITATION
Prosperity	7 AFFORDABLE AND INCLUSIVE 	8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH 	9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE 	10 REDUCED INEQUALITIES 		
Planet	11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES 	12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION 	13 CLIMATE ACTION 	14 LIFE BELOW WATER 	15 LIFE ON LAND 	
Peace	16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS 					
Partnership	17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS 					

Cohérence politique

17 PARTNERSHIPS
FOR THE GOALS

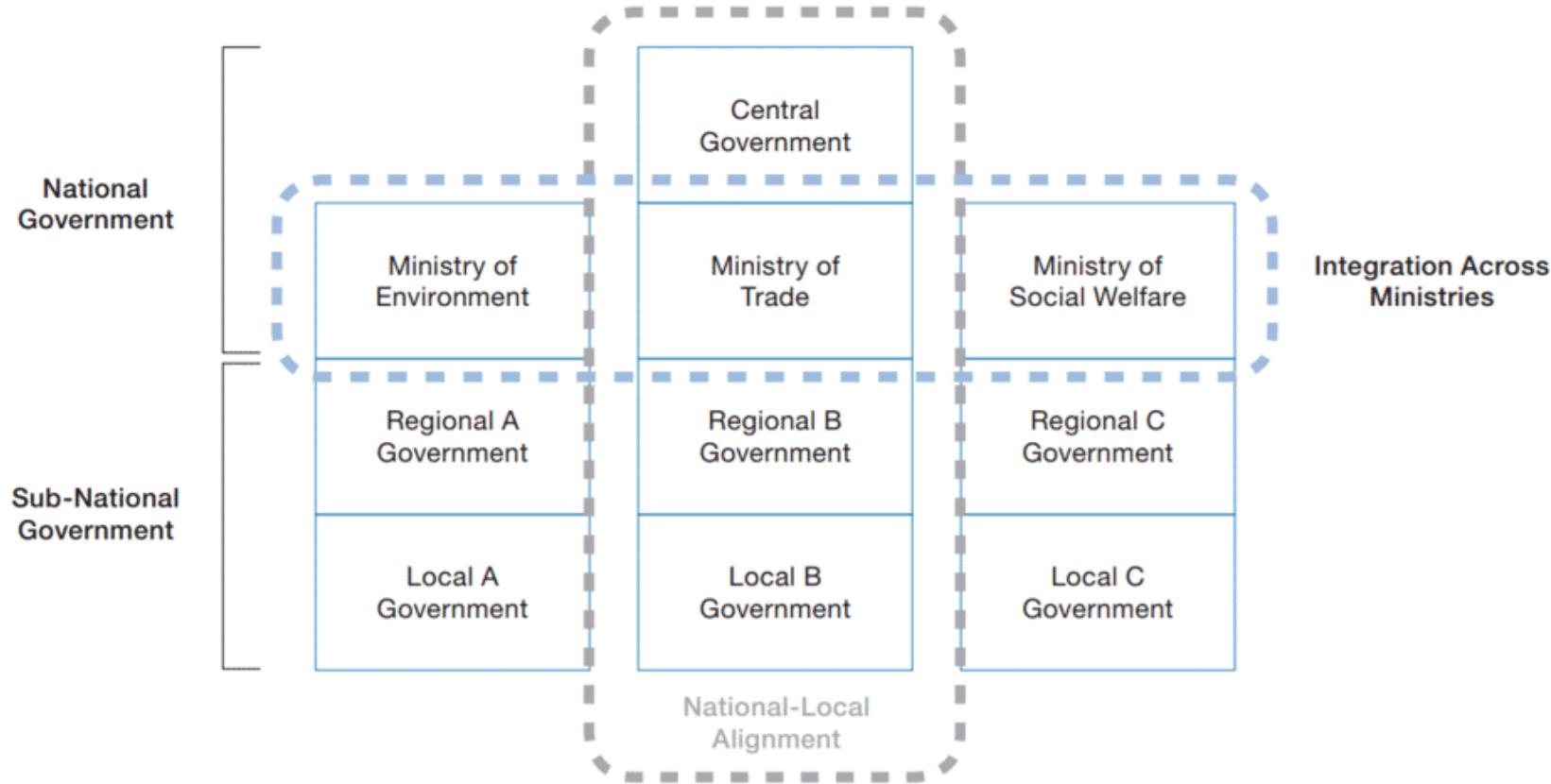

STRENGTHEN THE MEANS OF IMPLEMENTATION AND REVITALIZE
THE GLOBAL PARTNERSHIP FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

17.14 Enhance policy coherence for sustainable development

“Policy coherence for sustainable development is an approach and policy tool to integrate the economic, social, environmental, governance dimensions of sustainable development at all stages of domestic and international policy making” (OECD, 2016)

Vertical and horizontal coherence

Belgique: sur les 169 sous-objectifs, 133 relèvent de la compétence des différents niveaux de pouvoir

Preparedness review: questions d'audit & méthodologie

Rapport d'audit:

Programme 2030 de l'ONU: mise en œuvre, suivi et rapportage par les pouvoirs publics en Belgique (preparedness review)

= Examen transversale de l'état de préparation
qui concerne le pouvoir fédéral et les entités fédérées
(Communautés et Régions) + coordination nationale des ODD

Méthodologie du review

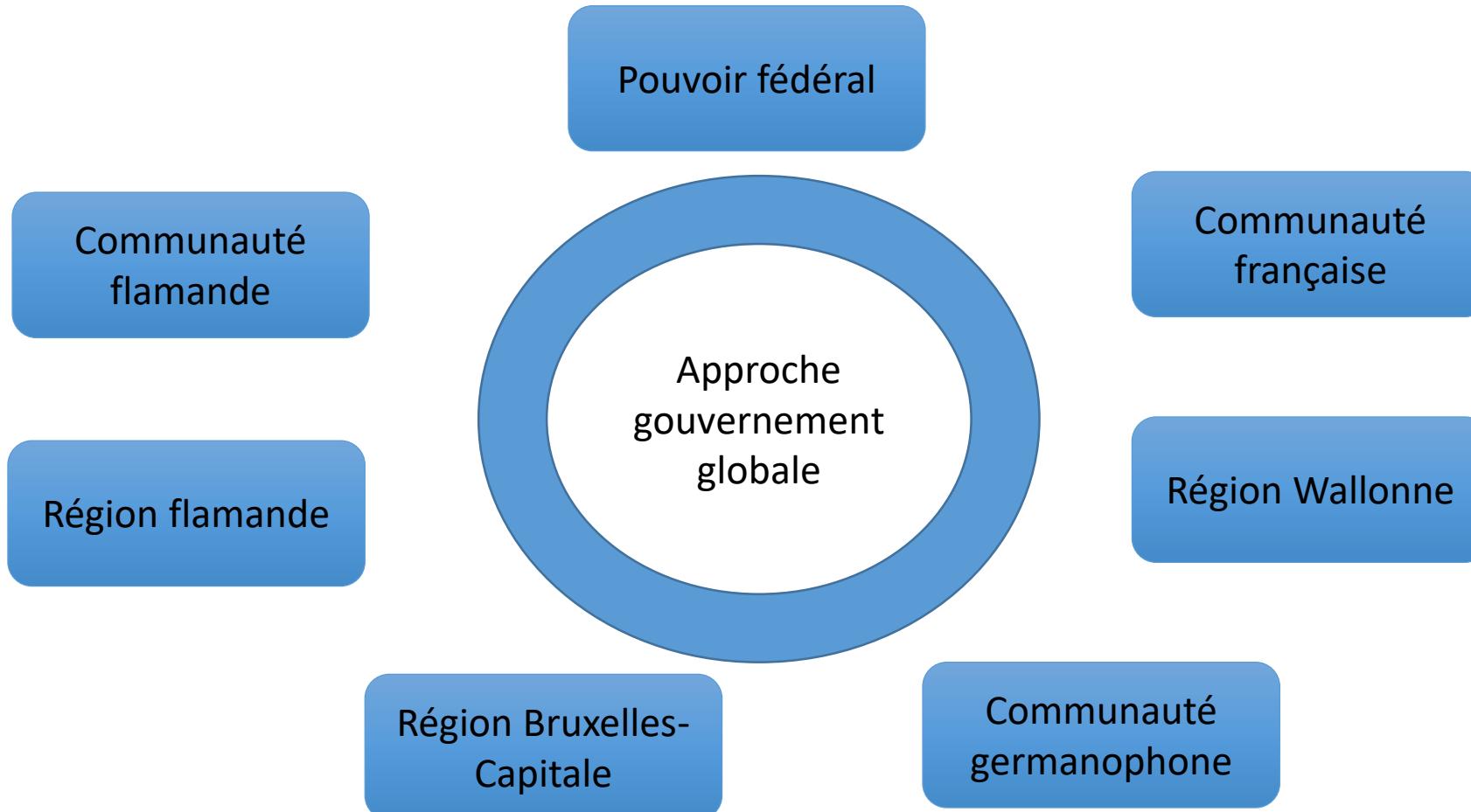
Modèle en 7 étapes (mis au point par l'Algemene Rekenkamer des Pays-Bas et repris par l'INTOSAI)

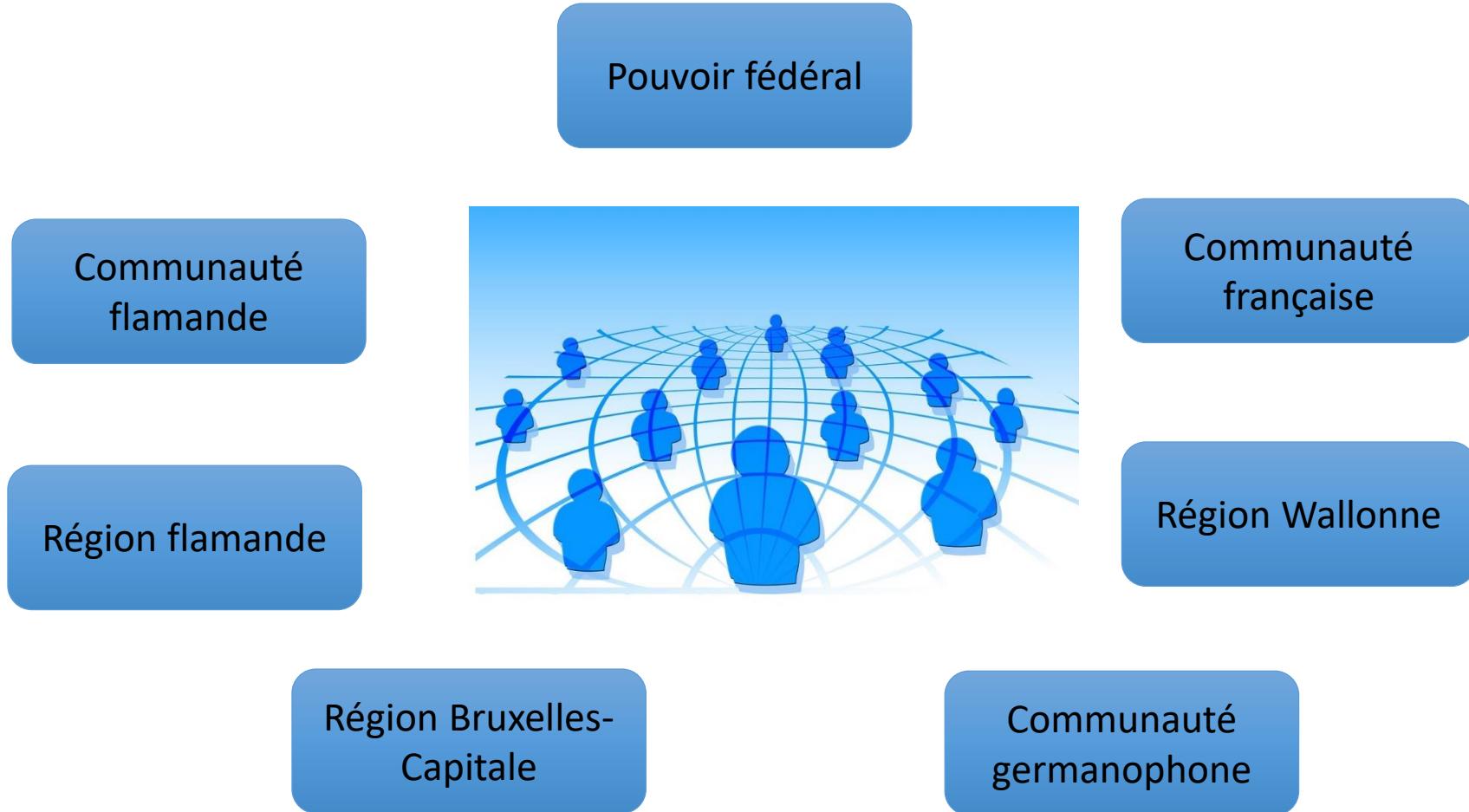

Questions d'audit

- Engagement politique fort à réaliser les ODD, avec participation des parties prenantes ?
- Engagement traduit dans plans spécifiques ?
- Répartition claire des responsabilités et budget + coordination suffisante ?
- Systèmes de mesure et de monitoring ?
- **On n'a pas évalué les résultats de la politique de développement durable**

Dans l'évaluation de l'état de préparation vis-à-vis des ODD tous les niveaux de gouvernement sont concernés
On évalue « dans les cadres » de l'organigramme belge le planning, le suivi, la répartition des tâches, la coordination, à l'intérieur de chaque niveau de gouvernement

Nous examinons également les “espaces blancs” entre les cadres (accords de coopération, Institut interfédéral de statistique, Conférence interministérielle du développement durable): responsabilités claires, coordination entre les différents niveaux de gouvernement

Méthodologie

- Référentiel d'audit
- Analyse documentaire
- Questionnaire standardisé utilisé par les différentes équipes d'audit (fédérales, entités flamandes et germanophones, Région Wallonne, Communauté française, Région Bruxelles-Capitale)
- Entretiens complémentaires

2. Nationaal niveau - Coördinatie

Het engagement voor Agenda 2030 is genomen door België. De verschillende bestuursniveaus in ons land zijn allemaal betrokken en moeten de agenda samen realiseren. Daarnaast moet België ook op internationaal vlak aantonen dat het de realisatie van de SDG's opvolgt.

Nationaal niveau - Coördinatie

- IMCDO : Interministeriële Conferentie voor Duurzame Ontwikkeling
 - Taak: zorgen voor een coherente aanpak van het beleid inzake duurzame ontwikkeling
 - Samenstelling: alle ministers die bij de verschillende overheden bevoegd zijn voor duurzame ontwikkeling
- Bevindingen:
 - Geen roterend voorzitterschap meer
 - Niet meer bijeengekomen sinds september 2017

Nationaal niveau - Coördinatie

- NSDO (Nationale Strategie voor DO) goedgekeurd in mei 2017
 - De strategie erkent Agenda 2030 en de bijhorende SDG's als kompas voor alle Belgische overheden tot 2030
 - De gezamenlijke visie beschrijft een gewenste toekomstige situatie die in algemene zin verbonden wordt met de SDG's, maar vertaalt dit niet in specifieke (SMART) doelstellingen
 - De gezamenlijke visie vertrekt niet van een analyse van de huidige situatie
 - De NSDO handelt enkel over het binnenlandse beleid, zonder oog te hebben voor de internationale beleidsdimensie
 - De meeste van de geplande samenwerkingswerven zijn niet of niet volledig uitgevoerd
 - Gezamenlijk advies van de adviesraden: de stakeholders waren noch tijdig noch voldoende betrokken

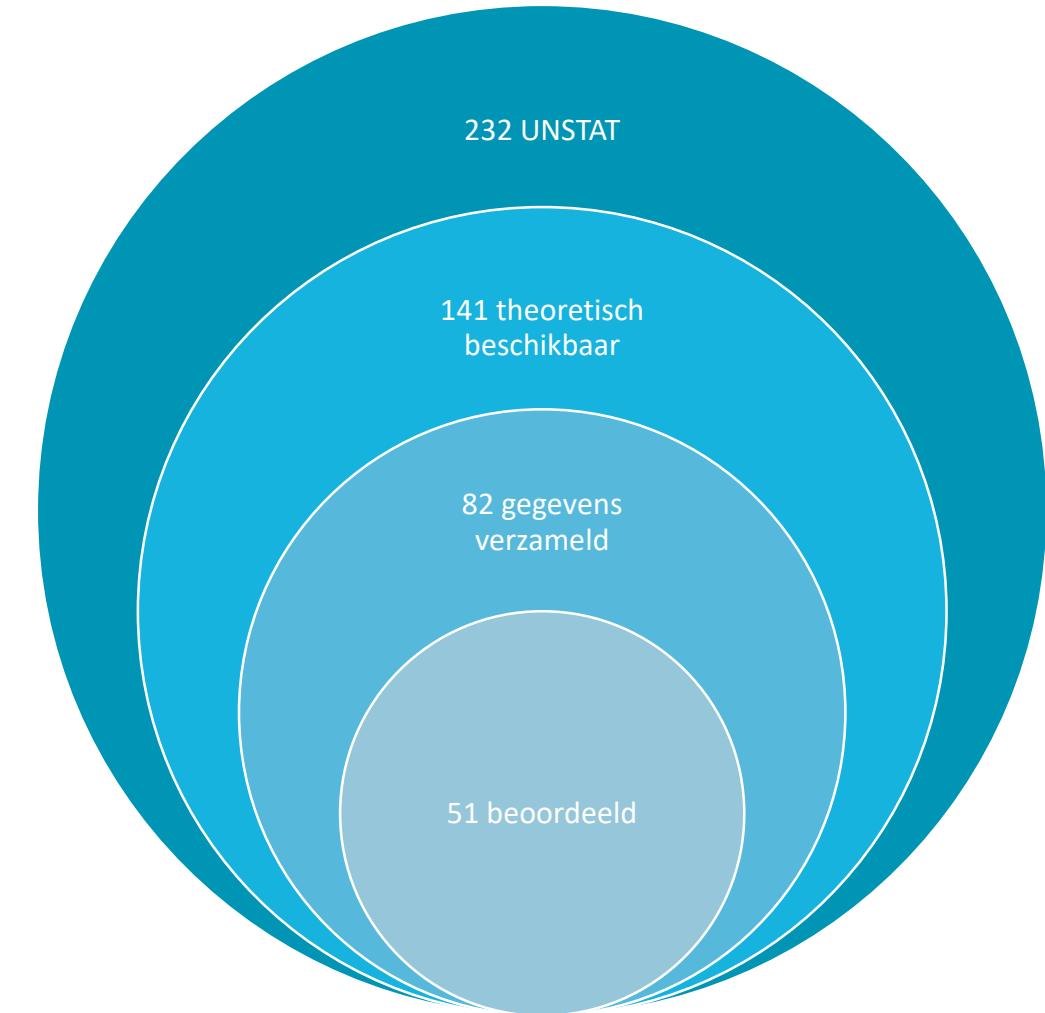

Nationaal niveau - Coördinatie

- NSDO – Rapportering (twee keer per legislatuur)
 - Als eerste voortgangsrapport werd gebruik gemaakt van de eerste National Voluntary Review, die op de VN in juli 2017 gepresenteerd werd
 - ‘Nulmeting’, maar zonder de impact ervan ten aanzien van de SDG’s te evalueren
 - Verschillende geplande transversale initiatieven werden niet gerealiseerd
 - Het tweede rapport, gepland voor het eerste trimester van 2019, kwam er niet

Nationaal niveau - Indicatoren

- IIS: Interfederaal Instituut voor de Statistiek
 - Werkgroep Indicatoren voor SDG's
 - Opdracht: de lijst van indicatoren bij de SDG's die UNSTAT opgesteld heeft, te analyseren, op te volgen en te vertalen naar de Belgische context, rekening houdend met de beschikbare gegevens
- Er zijn nog steeds enkele tekortkomingen
 - Slechts voor 22 indicatoren streefwaarden vastgelegd.

3. Beleidskader – Politiek engagement

Een succesvolle uitvoering van de SDG's vergt een duidelijk politiek engagement (commitment) van de betrokken overheden, met vastgelegde verantwoordelijkheden. De overheden moeten specifieke beleidsplannen en programma's opmaken, met duidelijke doelstellingen, een gedetailleerd plan van aanpak, een raming van de middelen en een tijdspad met tussentijdse en finale doelstellingen. De parlementen moeten hierbij worden betrokken.

Beleidskader – Politiek engagement

Federaal

- De wet van 5/05/1997 biedt een duidelijke structuur om de SDG's tot stand te kunnen brengen
- Geen nieuwe FPDO sinds 2004-2008. Er is geen federaal actueel geïntegreerd SDG-plan
- De langetermijnvisie werd niet aangepast na de goedkeuring van de SDG's
- Beleidsnota's en bestuursovereenkomsten verwijzen maar zelden naar de SDG's

Waals Gewest

- Het decreet van 27/06/2013 bepaalt het kader voor DO in Wallonië via planningscycli
- De tweede SWDD werd goedgekeurd in juli 2016
 - De SWDD neemt als doelstellingen de 17 SDG's over, zonder die echter te vertalen naar de Waalse context
 - Bevat meestal geen streefcijfers
 - Het richtinggevende karakter van Agenda 2030 moet worden gerelativeerd

Vlaanderen

- Het decreet van 18/07/2008 bepaalt het kader voor een gecoördineerd en beleidsdomeinoverschrijdend Vlaams beleid rond duurzame ontwikkeling
- 2016 langetermijnstrategie « Visie 2050 »
- Vizier 2030: vertaling naar Vlaams SDG-kader
 - Meeste doelstellingen bevatten geen streefcijfers
 - Doelstellingen omvatten niet alle SDG's (afzonderlijke sectorale plannen)
 - Beleidsmaatregelen nodig om doelstellingen te halen uit te werken in regulier beleid

Franse Gemeenschap

- Enkele algemene politieke engagementen, maar zonder uitdrukkelijk engagement voor de uitwerking van Agenda 2030
- Duurzameontwikkelingsbeleid gericht op het intern-administratief beheer

Beleidskader – Politiek engagement

Duitstalige Gemeenschap

- Goedgekeurd Regionale Entwicklungskonzepte (Regionale Ontwikkelingsconcepten - REK)
- Die bestaan uit een doorlichting van de huidige situatie, een langetermijnvisie tot 2025 en verschillende concrete projecten binnen drie uitvoeringsfases (REK I, II en III)
- Vanaf REK III (2019-2024) wordt voor elk project teruggekoppeld naar de SDG's (of subdoelstellingen) waaraan het project bijdraagt
- Weinig streefwaarden, enkel gewenste richtingen

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- Het politiek engagement van het BHG is vertaald in het GPDO, goedgekeurd in 2018
- Het GPDO is opgevat als een overkoepelend plan waarin de sectorgebonden plannen moeten passen
- De SDG's werden niet formeel en specifiek vertaald naar Brusselse doelstellingen

GGC en FGC

- De GGC en de FGC hebben geen specifiek plan rond de SDG's
- Hun engagement is in de eerste plaats gericht op interne administratieve acties (duurzame overheidsopdrachten, energieprestaties gebouwen, ecolabel voor ondernemingen...)

Beleidskader – Publieke bewustwording en dialoog met stakeholders

De SDG's steunen op de beginselen van inclusiviteit en partnerschappen. Daarom moet elke overheid het middenveld en de burgers betrekken bij de realisatie van de SDG's. De overheid moet hen informeren en consulteren, zowel bij de voorbereiding als bij de uitvoering van de verschillende acties rond SDG's.

Beleidskader – Publieke bewustwording

- De verschillende entiteiten hebben over het algemeen geen specifiek plan ontwikkeld om het publiek bewust te maken van de problematiek SDG's.
- Toch zijn er verschillende sensibiliseringssacties gelanceerd: www.sdgs.be, brochure, SDG Voices, SDG Forum, studiedagen, sensibilisering van de gemeenten, enz.
- De SDG-barometer toont aan dat een groot deel van de publieke en private organisaties op de hoogte is van SDG's in België.

Beleidskader – dialoog met stakeholders

- De adviesraden hebben tal van adviezen gegeven over de uitvoering van de SDG's
- Gezamenlijk advies over nationale kwesties

Beleidskader – Verantwoordelijkheden

Binnen een bestuursniveau moet zowel de coördinatie van de initiatieven met betrekking tot de SDG's, als de verantwoordelijkheid voor de realisatie ervan uitdrukkelijk aan een instantie toegewezen zijn.

Beleidskader – Verantwoordelijkheden

Federaal

- De wet van 5 mei 1997 organiseert een bestuursstructuur. Coördinatie via ICDO en FIDO
- Gericht op FOD's en POD's
- Sommige FOD's die minder betrokken zijn bij ICDO
- Gebrek aan politieke steun (geen FPDO)
- Sectorale initiatieven niet altijd gecoördineerd
- FOD Buitenlandse Zaken voor internationaal niveau

Duitstalige Gemeenschap

- De nieuw opgerichte afdeling Locatieontwikkeling zorgt voor de coördinatie, de uitvoering en de opvolging als de rapportering van het REK en het Energie- en Klimaatplan
- Elk afzonderlijk project uit het REK wordt aangestuurd door een projectleider die twee maal per jaar een voortgangsrapport opstelt

Vlaanderen

- Elke minister en elk departement binnen het betrokken beleidsdomein zijn verantwoordelijk voor het beleid inzake DO en dus voor de implementatie van Vizier 2030
- De minister-president en het departement Kanselarij en Bestuur, meer bepaald het Team Duurzame Ontwikkeling, coördineren dit beleid
- Voor de coördinatie tussen de departementen wordt nu gewerkt met een expertenlijst die geconsulteerd wordt naargelang het thema

Franse Gemeenschap

- De SDG's zijn niet als expliciete beleidsdoelstellingen overgenomen
- De directie bevoegd voor DO heeft beperkte bevoegdheden: enkel uitvoering en opvolging van interne organisatorische maatregelen inzake DO

Beleidskader – Verantwoordelijkheden

Waals Gewest

- Elke minister binnen het betrokken beleidsdomein is verantwoordelijk voor de implementatie van de SWDD
- Een interministeriële werkgroep coördineert de uitvoering van de SWDD
- De minister voor Leefmilieu stuurde de meerderheid van de acties aan binnen de SWDD. Dat beperkt het transversale karakter van de strategie
- Binnen de nieuwe Waalse regering is DO opnieuw toevertrouwd aan de minister voor Leefmilieu. De minister-president wordt wel bevoegd voor de coördinatie van het “transitieplan”. In tegenstelling tot duurzame ontwikkeling wordt het transversale karakter van het transitieplan dus wel erkend.

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- De bevoegdheid inzake DO is niet uitdrukkelijk aan een bepaalde minister toegekend
- De minister-president is verantwoordelijk voor het PRDD
- De andere sectoriële plannen die gelieerd zijn met DO worden door de ministers opgevolgd, maar de verantwoordelijkheid voor de coördinatie van het beleid is niet duidelijk
- Perspective.Brussels volgt het PRDD en de impact ervan op het leefmilieu op, maar er is geen instantie die specifiek de realisatie van de SDG's op het Brusselse niveau opvolgt

Beleidskader – Raming van de middelen

De overheden moeten een onderbouwde raming opmaken van de middelen die nodig zijn voor de implementatie van Agenda 2030.

Beleidskader – Raming van de middelen

- De strategische plannen bevatten geen raming van de middelen die nodig zijn om de SDG's te realiseren
- Ook binnen de begrotingsprogramma's zijn er geen middelen explicet toegewezen aan de realisatie van Agenda 2030
- Alleen de Duitstalige Gemeenschap publiceert jaarlijks een tabel met de financiële middelen die nodig zijn voor de uitvoering van de projecten van het REK
- De Vlaamse regering besliste wel om in het kader van de jaarlijkse beleids- en begrotingstoelichting per beleidsdomein te voorzien in een koppeling met Vizier 2030 (en dus met de SDG's), maar dit moet nog verder worden uitgewerkt

Beleidskader – Beleidsvoorbereiding

Elke overheid moet vóór de uitwerking van een specifiek beleid over de implementatie van de SDG's nagaan in welke mate de SDG's al gedekt zijn door het bestaande beleid, en voor welke SDG's nieuwe beleidsmaatregelen nodig zijn.

Beleidskader – Beleidsvoorbereiding

Federaal

- Het FIDO inventariseert de engagementen en de projecten van de federale overheid (beleidsnota's, beheersovereenkomsten, actieplannen van de FOD's inzake duurzame ontwikkeling, beleidsplannen zoals armoedebestrijding, gender, Business & Human Rights, strijd tegen mensenhandel enz.) en toetst ze aan de 17 SDG's
- Extra inspanningen zijn nodig om aan de SDG-doelstellingen te voldoen

Franse Gemeenschap

- Heeft niet onderzocht in welke mate de SDG's gedekt zijn door het bestaande beleid

Vlaanderen

- De Vlaamse overheid heeft Vizier 2030 voorbereid aan de hand van een evaluatie van ieder beleidsdomein
- De Werkgroep Duurzame Ontwikkeling inventariseerde en analyseerde de bestaande langetermijndoelstellingen binnen de beleidsdomeinen in het licht van de 17 SDG's.

Duitstalige Gemeenschap

- De Duitstalige Gemeenschap heeft de invoering van het REK voorbereid door in 2008 een sterke-zwakte-analyse van het beleid inzake duurzame ontwikkeling te voeren
- Deze analyse zal in 2021 worden herhaald

Beleidskader – Beleidsvoorbereiding

Waals Gewest

- Het SWDD geeft aan welke van de 169 subdoelstellingen van de Agenda 2030 pertinent zijn voor het Waals Gewest en welke momenteel gedekt zijn door beleidsplannen (klimaatplan enz.)
- Hieruit bleek dat 86 % van de subdoelstellingen door Waals beleid gedekt zijn. Deze analyse gebeurde echter op het niveau van algemene engagementen en doelstellingen en er gebeurde geen grondige vergelijking van de verschillende beleidsdoelstellingen met de SDG's

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- Het BHG heeft voor de uitwerking van het huidige strategisch plan (PRDD) voor zijn grondgebied een inventaris inzake duurzame ontwikkeling doorgevoerd
- Er werd echter niet onderzocht of er een kloof is tussen de vastgestelde situatie, de bestaande maatregelen en de betrokken SDG's

4. Monitoring et rapportage

Les systèmes de mesure et de monitoring doivent assurer le suivi de la réalisation des ODD au moyen d' indicateurs qui sont à la fois pertinents pour le niveau de pouvoir concerné et compatibles avec les indicateurs de l'ONU. Les indicateurs doivent s'appuyer sur des données accessibles, actualisées et fiables. Au sein de chaque niveau de pouvoir, les missions et responsabilités en matière de monitoring doivent être clairement définies entre administrations ainsi qu'entre administrations et gouvernements. Un système de monitoring performant doit reposer sur des mesures de référence et des objectifs chiffrés déterminés.

Les pouvoirs publics sont tenus de faire rapport régulièrement sur les progrès réalisés en matière d'ODD.

Monitoring

Aperçu du monitoring par niveau de pouvoir

Niveau de pouvoir	Fédéral	Flandre	Wallonie	Communauté française	RBC	Communauté germanophone
Nombre d'indicateurs	51	84	70	Aucun	Aucun	12
Etablis par	BFP	Kanselarij en Bestuur	DDD + Iweps + SPW Agriculture, Ressources naturelles et Environnement	-	En cours d'élaboration par l'IBSA	Chefs de projet + <i>Referent für Statistik</i>
Origine	ONU + IIS + Eurostat	Eurostat	ONU + Eurostat + IIS	-	IIS	ONU
Valeur cible?	22/51	5/84	0/70	-	-	Uniquement pour un indicateur issu du plan Énergie et Climat
Mesure de référence?	51/51	49/84	70/70	-	-	Uniquement pour le plan Énergie et Climat

Monitoring

La plupart des gouvernements disposent d'indicateurs de suivi des SDG

- Parfois sur la base des indicateurs nationaux, parfois sur celle d'Eurostat, parfois sur celle de l'ONU
- Pas de valeurs cibles partout, pas des mesures de référence partout
- Pas de lien avec les actions et projets dans le cadre de l'exécution des plan stratégiques

Rapportage

Aperçu du rapportage (prévu) par niveau de pouvoir

Niveau de pouvoir	Fédéral	Flandre	Wallonie	Communauté française	RBC	Communauté germanophone
Rapport	4	1 (encore en cours d'élaboration)	2	Aucun	1 (en préparation)	3
Rédigé par	CIDD (2) + BFP (2)	Kanselarij en Bestuur + ministres (EPB)	DDD (+ Iweps)	-	Perspective Brussels (en préparation)	Sec-Gén (ministre-président)
Fréquence	Annuel (CIDD) + fin PFDD (CIDD) + 2 fois par législature (BFP)	Annuel (EPB)	Tous les 2 ans + tous les 4 ans	-	-	2 fois par an, annuel et tous les 2 ans
Contenu	Actions (cellules DD) + mesures stratégiques (CIDD) + réalisation ODD (BFP)	Direction souhaitée vers les ODD	Avancement mesures SWDD + réalisation ODD (direction souhaitée)	-	Mesures PRDD	Projets REK, moyens financiers, plan Énergie et climat (convention des maires pour le climat et l'énergie)

Rapportage

- Fédéral : Les rapports du BFP évaluent la politique réalisée par rapport aux ODD, limité à la liste des actions ou à l'évaluation sans lien avec la SNDD.
- Gouvernement flamand : la théorie, pas encore la pratique
- Région wallonne : premier rapport 2017
- Communauté germanophone : rapport sur la mise en œuvre des projets

5. Conclusions générales

Positif:

- Plans et actions stratégiques visant à impliquer les citoyens et les parties prenantes
- La coordination au sein d'un même niveau de gouvernance

Pour s'améliorer:

- Les budgets contiennent des ressources qui ont effectivement une interface avec les SDG en termes de contenu, mais un lien explicite avec l'Agenda 2030 est plutôt exceptionnel.
- La préparation des politiques : la plupart des gouvernements ont évalué les politiques de développement durable existantes dans le cadre de la préparation de leurs plans stratégiques, mais seuls les niveaux fédéral et flamand l'ont fait sur la base d'une comparaison avec les 17 SDG.

Conclusions générales

Pas assez:

- Le CIMDD ne regroupe plus.
- Indicateurs : les valeurs cibles et les bases de référence sont souvent absentes et il n'y a pas de lien clair entre les indicateurs et les programmes et actions du gouvernement dans les plans stratégiques autour des SDG.
- Rapports : ils se limitent souvent à une indication des actions réalisées, sans les évaluer par rapport aux SDG.

6. Recommandations

Coordination nationale et indicateurs nationaux

La Conférence interministérielle du développement durable (CIMDD) doit **reprendre son rôle de coordination** et veiller à poursuivre le rapportage international dans un examen national volontaire adapté.

La CIMDD doit **réévaluer la stratégie nationale** de 2017 sur la base d'une analyse des besoins actualisée, en incluant la participation des parties prenantes. Elle doit vérifier dans quelle mesure les chantiers de coopération ont été réalisés et dans quelle mesure ils peuvent continuer à servir de cadre de référence pour les initiatives en matière de développement durable. À cette occasion, elle doit **fixer des objectifs concrets et chiffrés** sur la base du programme 2030.

Sur la base des listes d'indicateurs existant au niveau international, l'**Institut interfédéral de statistique (IIS)** doit **élaborer des indicateurs** visant à couvrir tous les aspects des ODD. Dans l'élaboration des indicateurs applicables à toutes les autorités régionales, il faut tenir compte de la taille de ces autorités pour maximiser la pertinence et la comparabilité. Ces indicateurs devraient reposer sur un échantillon suffisamment large pour pouvoir être ventilés entre les régions.

Recommandations

Engagement politique

Les différents niveaux de pouvoir doivent **considérer la stratégie nationale adaptée comme une vision commune** dans laquelle s'inscrivent les plans stratégiques et autres engagements politiques en matière de développement durable.

Les pouvoirs publics doivent **transposer les ODD mondiaux dans leurs plans stratégiques** en objectifs concrets. Ils doivent également y lier les mesures stratégiques nécessaires.

Des **valeurs cibles** doivent être définies pour les indicateurs.

Sensibilisation du public et dialogue avec les parties prenantes

Dans le cadre de la préparation et de l'exécution de leur stratégie de développement durable, les différents niveaux de pouvoir doivent veiller à **impliquer** les citoyens et les parties prenantes pertinentes, de préférence **de manière planifiée**

Recommandations

Responsabilités et moyens

Les pouvoirs publics doivent assurer, par niveau de pouvoir, une coordination et un suivi explicites des plans et des mesures stratégiques par rapport aux ODD. Ils doivent établir clairement **les responsabilités de l'ensemble des acteurs publics.**

Ils doivent indiquer dans leurs plans stratégiques de développement durable **une estimation des moyens nécessaires** à la réalisation des objectifs.

Préparation de la politique

Les gouvernements doivent préparer l'élaboration de leurs plans stratégiques de développement durable au moyen d'**une comparaison détaillée entre la politique existante et les ODD à réaliser.**

Recommandations

Indicateurs

Les institutions en charge du suivi et du rapportage doivent veiller à ce que les ensembles d'indicateurs utilisés par les gouvernements soient **conformes à la liste des indicateurs élaborée par l'IIS** et soient suffisamment mesurables au moyen de valeurs cibles. En concertation avec les directeurs de projets, elles doivent également **lier ces indicateurs aux mesures ou aux projets concrets** visant à réaliser les ODD.

Rapports d'avancement

Les différents niveaux de pouvoir doivent rédiger régulièrement **des rapports concernant la politique mise en oeuvre** en matière d'ODD. Ils doivent mettre en place une communication et un calendrier précis afin de coordonner ces rapports en vue de l'examen national volontaire.

Ils doivent intégrer leurs plans stratégiques et opérationnels relatifs aux ODD dans **un cycle de politique et de gestion pluriannuel**, et procéder à un suivi et un rapportage périodiques aux parlements. Il est préférable d'ancrer ce processus dans la législation.

6. Suivi

Réponses au projet de rapport :

- synthèse des réponses contenues dans le rapport
- peu de réactions politiques. Exception : le ministre-président flamand sur la réactivation de la CIMDD.

Mesurer l'impact de l'audit : note d'impact après 1 an par la Cour des comptes.

Plan stratégique 2020-204 de la Cour : « *Dans la programmation de ses audits, la Cour des comptes privilégie les thèmes d'intérêt social pertinents. Les ODD peuvent servir de référence.* »

Merci de votre attention

Vous pouvez consulter ou télécharger
ce rapport sur
www.courdescomptes.be

Il existe une version néerlandaise,
française, allemande et anglaise de ce
rapport.

Objectifs de développement durable

Programme 2030 de l'ONU : mise en œuvre, suivi et rapportage
par les pouvoirs publics en Belgique (*Preparedness Review*)